

iskanje

sledi nam

novičnik

sl (/?lang=

V osrčju Goriških brd, v majhni vasi Šmartno, se je od 15. do 17. septembra odvil festival jazzovskih in improviziranih muzik, festival, ki odpira prostor ter preči državne in glasbene meje.

[f](http://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=http%3A%2F%2Fwww.sigic.si%2Ftrgatev-odlicnih-muzik-v-goriskihbrdih.html&title=Trgatev+odli%C4%8Dnih+muzik+v+Gori%C5%A1kih+brdih+%7C+SIGIC) (<http://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=http%3A%2F%2Fwww.sigic.si%2Ftrgatev-odlicnih-muzik-v-goriskihbrdih.html&title=Trgatev+odli%C4%8Dnih+muzik+v+Gori%C5%A1kih+brdih+%7C+SIGIC>)

24.09.2022

Koncerti

(/recenzije-koncertov.html)

Trgatev odličnih muzik v Goriških brdih

[t](https://twitter.com/intent/tweet?url=http%3A%2F%2Fwww.sigic.si%2Ftrgatev-odlicnih-muzik-v-goriskihbrdih.html&text=Trgatev+odli%C4%8Dnih+muzik+v+Gori%C5%A1kih+brdih+%7C+SIGIC) (<https://twitter.com/intent/tweet?url=http%3A%2F%2Fwww.sigic.si%2Ftrgatev-odlicnih-muzik-v-goriskihbrdih.html&text=Trgatev+odli%C4%8Dnih+muzik+v+Gori%C5%A1kih+brdih+%7C+SIGIC>)

[g+](https://plus.google.com/share?url=http%3A%2F%2Fwww.sigic.si%2Ftrgatev-odlicnih-muzik-v-goriskih-brdih.html) (<https://plus.google.com/share?url=http%3A%2F%2Fwww.sigic.si%2Ftrgatev-odlicnih-muzik-v-goriskih-brdih.html>)

Žiga Jenko

Foto: © KUD Kussa

Festivali, kot je Brda Contemporary Music Festival, morda res niso magnet za množice, a so pomembni za razvoj lokalne in širše slovenskih improviziranih in jazzovskih muzik. V treh dneh so se zvrstili koncerti številnih domačih in tujih glasbenikov, fotografska razstava, vmes pa je potekalo še glasbeno izobraževanje, ki ga je tokrat vodil švedski tubist **Per-Åke Holmlander**.

Festivali, kjer se raziskuje robna zvočna polja in prevprašuje ustaljene

Aprila letos je **Zlatko Kaučič**, umetniški in idejni vodja festivala **Brda Contemporary Music Festival** (<https://www.facebook.com/events/811856416651831>), zgroženo ugotovil, da je Ministrstvo za kulturo, potem ko je komisija pozitivno ocenila festival, zavrnilo finančno podporo njegovi 12. ediciji. Seveda je v isti sapi pridodal, da bo poskušal zbrati manjkajoča sredstva. In jih tudi je.

Festivali, kot je Brda Contemporary Music Festival, morda res niso magnet za množice, a so pomembni za razvoj lokalne in širše slovenskih improviziranih in jazzovskih muzik. Festivali, kjer se raziskuje robna zvočna polja in prevprašuje ustaljene prakse, premikajo glasbo in glasbenike naprej. In to še posebno takrat, ko ponujajo srečanja glasbenih praks različnih zvočnih in geografskih področij. In prav to festival Zlatka Kaučiča počne; tradicionalni četrtkovi večeri so namenjeni povezovanju tujih, večinoma italijanskih glasbenikov z domačimi. Povezovanje je ustvarilo že marsikatero poznanstvo, ki se je nadaljevalo z ustvarjalnim procesom tudi še mnogo kasneje. Res je, da so glasbene delavnice postale standardno obfestivalno dogajanje, a imena,

prakse, premikajo glasbo in glasbenike naprej. In to še posebno takrat, ko ponujajo srečanja glasbenih praks različnih zvočnih in geografskih področij. In prav to festival Zlatka Kaučiča počne; tradicionalni četrtkovi večeri so namenjeni povezovanju tujih, večinoma italijanskih glasbenikov z domačimi. Povezovanje je ustvarilo že marsikatero poznanstvo, ki se je nadaljevalo z ustvarjalnim procesom tudi še mnogo kasneje. Res je, da so glasbene delavnice postale standardno obfestivalno dogajanje, a imena, ki jih je pripeljal Zlatko, so tista, ki sodijo v vrh sodobne improvizirane glasbe.

ki jih je pripeljal Zlatko, so tista, ki sodijo v vrh sodobne improvizirane glasbe. Tako so se skozi ducat festivalov zvrstili mentorji, kot so **Phil Minton, Saadet Türköz, Joëlle Léandre, Tristan Honsinger, Agustí Fernández** in mnogi drugi. Udeležencem srečanje s prekaljenimi glasbeniki omogoča hitrejšo napredovanje in spoznavanje pristopov ter glasbenih trikov in zvočnih esenc. Vse skupaj se močno odraža v pestrosti muzik goriške glasbene scene, ki je od začetka festivala in Zlatkove tolkalske šole postala eden izmed močnejših centrov inovativnih muzik v Sloveniji.

Zaradi drugih obveznosti sem letos od koncertov poslušal le petkov večer, ki pa je postregel z nekaj glasbe, ob kateri so moja ušesa zastrigla. Večer je odprl Italijan **Piero Bittolo Bon** s saksofonom, ki je imel z mikrofoni ozvočene tipke. Sistem mikrofonom ob pritiskanju tipk povzroča mikrofonijo ter poudari zvoke odpiranja in zapiranja tipk. Zvoki so spominjali na stare posnetke afriških plemenskih tolkal, repetitivni in ritmični način igranja pa je vse skupaj še poudaril. Piero je z zvočnimi vložki glasilk pričaral še zvoke didžeriduja in nas popeljal v plemenske zvočne pokrajine. Sledil je nastop slovensko-nemškega tria z **Axlom Dörnerjem** s trobento, **Tomažem Gromom** s kontrabasom in efekti ter **Zlatkom Kaučičem** za bobni in zvočili. Axel sodi v vrh kreativnih trobentačev, ki raziskujejo zvok glasbila. Njegov neklasični način igranja temelji na dolgih zvokih in se izogiba zvočnim tonskim vijugam s hitrim pritiskanjem tipk. Po zvočni pokrajini, ki jo ustvarja, se premika počasi. Pravo nasprotje njegovega pristopa je Kaučičev, saj se Zlatko najraje giblje hitro in sunkovito, kar je tudi narava njegovega instrumenta. Seveda to ne pomeni, da Zlatkov repertoar ne premore počasnih in tihih zvočnih premikov. Če česa, se Zlatko jasno zaveda pomena poslušanja in vedno tvorno pripomore h glasbi, ki nastaja v trenutku. Vmesni člen, ki se je med nastopom izkazal tudi za povezovalca zvokov, je bil Tomaž Grom. Trojica je letos že stala skupaj na odru v Berlinu, vendar takrat v bolj dinamični zasedbi z **Jokom Lanzom** na gramofonih. Ravno zaradi različnosti glasbenikov sem se zato še bolj veselil njihovega nastopa v Brdih. Zvočno polje, v katero so se glasbeniki podali, je nastajalo počasi in se po približno pol ure strnilo v celoto, kjer je vse teklo gladko in utečeno. Zvoki instrumentov so se prepletli v odlično celoto, ki se je sestavila v zlepljenko različnih pristopov in stilov igranja. Prav zanimivo je bilo poslušati, kako so glasbeniki pred tem vsak po svoje vstopali v nastajajočo glasbo. Tudi njihova postavitev je potrdila različnost: Alex in Zlatko levo in desno ter Tomaž kot vezivo v sredini. Lahko rečem, da je bil to nastop večera.

Za njimi sta nastopila **Samo Kutin** s hurdy gurdyem in **Pascal Battus** z vrtečim kovinskim kolescem ter pripomočki. V bistvu gre za dva instrumenta, ki sta po svojem zvočnem principu enaka. Oba glasbenika ustvarjata zvoke s trenjem. Pascal ob vrteče kolesce pristavlja predmete različnih velikosti in materialov ter tako proizvaja visoke, škripajoče in nizke mehkeše tone, s polaganjem prstov na predmete pa vpliva na ton zvoka. Na videz omejeno zvočnost instrumenta je glasbenik s refinjenim izborom materialov, predmetov in načini igranja razširil tako, da se lahko poda v katerokoli zvočno polje. Tako na primer s prisanjanjem činel ob vrteče kolesce in oblikovanjem ustne votline ob činelah spreminja tone zvena činel. Na drugi strani tudi kreativnost Sama Kutina ne pozna meja. Zvočnost svojega hurdy gurdyja je razširil z mehanskim reverbom, ki ga doseže s pomočjo na strune pripetih vzmeti, ki so na drugi strani pritrjene na bobna. Tudi Samo se pri igranju poslužuje predmetov iz različnih materialov, ki jih prisanja ob vrteče kolo, ki ga poganja z roko. Glasbenika sta pred koncertom preživela kar nekaj časa skupaj, saj je bil Pascal v glasbeni rezidenci pri Samu. V okviru rezidence sta odigrala koncert v **ŠKUC-u**, ki je bil po pripovedovanju samih glasbenikov povsem drugačen, bolj umirjen. Na odru v Šmartnem sta namreč zelo hitro napadla naša ušesa in večino koncerta držala intenziven nivo igranja. Seveda je na njuno igranje vplival tudi prostor. Velika dvorana in oddaljenost od občinstva poveča osebni prostor glasbenika in mu ponudi več svobode za intenzivnejše igranje. Slišati je bilo veliko sinhronosti v igranju in glasba je glasbenika vodila v piskajoče zvoke, ki so preizkušali naša ušesa. Na trenutke sta bila glasbenika tako prepletena, da je bilo težko določiti, od kod zvok izvira. Samov reverb je lepo ustvarjal dodatni prostor glasbi in jo mehčal. Vseeno so med improvizacijo na vrsto prišli tudi trenutki popuščanja v intenzivnosti in s tem trenutki oddiha za poslušalca. Lahko bi rekli, da je bilo intenzivno zvočno polje, ki smo mu bili priča, skladno z napetimi časi, v katerih živimo. Vsekakor je bila improvizacija zahtevna tudi za izvajalca.

Večer je zaključil trio pozavn: **Jeb Bishop** iz ZDA ter Nemca **Matthias Müller** in **Matthias Muche**, ki so leta 2017 pri **Not Two records** izdali album *Concert for Hannes*, posvečen preminulemu pozavnistu **Johannesu Baueru**, s katerim so želeli sestaviti kvartet pozavn. Koncert je združeval tri različne pristope k igranju: bolj eksperimentalnega s krožnim dihanjem in dolgimi toni Matthiasa Müllerja, bolj klasičnega Jeba Bishopa ter kombinatornega Matthiasa Mucheja, ki je nihal med stiloma. Nastopajoči so iskali skupno formo in igrali pretežno vsak po svoje, kar je v improvizaciji mogoče in legitimno. Vsak izmed izvajalcev je imel svoj prostor za solo, a se je zdelo, da pozavnistom manjka potrpežljivosti. Za konec je Bishop odigral še skladbo ob spremljavi obeh Nemcev. Vendar me njihov nastop ni potegnil vase.

Žal sobotnega večera nisem mogel poslušati, a verjamem, da je bil prav tako zvočna poslastica, v kateri je uživala polna dvorana. Upam, da se bo financiranje festivala iz strani Ministrstva za kulturo povrnilo in da bo festival svoj drugi ducat izvedb doživel brez večjih pretresov in nas še naprej razvajal z dobrimi muzikami.

Odzven

(/odzven.html)

Koncerti

Komorno o
samoti v Kopru

Plošče

Petnajst minut
postmoderne
Ljubljane

Koncerti

Melanholija in
agonija ob
mislih na vojno

Koncerti

Pisani dunajski
valovi

Koncerti

Komorni zbor
Orfej je z
odličnim

P

K

O

Na letošnjem festivalu IZIS v Kopru smo si ogledali monoopero *Vicinity of Solitude* – Chamber music skladatelja Tilna Lebarja.

(
/